

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzendő.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Áron**, **Szabó Sámuel**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**,
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: Országos gyümölcs-kiállítás Budapesten. VI. --
Hogyan lehet a tehéntől borju-bikát, vagy borju-tehenet tetszés szerinti nyerni? — A szőlőpenész. Dr. Linhart György. — Egyleti mozgalmak: Vál. ülés nov. 7-én. — Egyveleg: Értesítés. A rétek bevetése. Megfagyott almák kezelése. Az olmtüzi quargli készítése. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. Hirdetés. —

Országos gyümölcs-kiállítás Budapesten.

VI.

(Veress Ferencz jelentése.)

Most pedig vessünk egy futó pillantást a tárlaton az egyesületek, — községek — és egyesektől kiállított gyümölcs csoportokra.

A gyümölcs-labyrinthból mint irányadó pyramisok a vas megyei gazdasági egyesület gyűjteményes kiállítása; azután Zichy Ferencz gróf vedródi és Széchenyi Imre gróf horpácsi gyümölcs-kiállítása emelkedtek ki, nemcsak nagyon szépen kifejlett gyümölcseik által, — mert ezt általában csaknem minden kiállító gyümölcsészről tartozkodás nélkül elmondhatjuk — hanem mi fő: a gyümölcsök helyes elnevezései által is, de mind a mellett ezekről sem mondhatjuk el azt, hogy teljesen hiba nélkül valók voltak. Ime csak egy példát hozok föl: a vas megyei gazd. egyesület gyümölcs csoportja tartatott az egyik leghibátlanabbnak, pedig a Festetics Dénes gróf bogáti körtéi között a Beurré Langesier és a Calebasse Boisbunel egynek mutatkozott, holott mind a kettő csaknem csalahatalanul Calebasse Caraton vala! Ha azonban nagyon szigoruan indulnánk meg bírálni, akkor az egész tárlaton egy gyümölcs csoportot sem találhattunk volna, melyben ne lett volna hiba s ha igazságosak akarunk lenni — már pedig, ha bírálalba ereszkedünk földolag, hogy azok legyünk — akkor ki kell mondanunk azt nyiltan, hogy az általunk rendezett gyümölcs-csoport sem volt hiba

nélkül, mert összeállításánál a szigorú eljárás és éles megfigyelésünk ellenére is például a Lauer husvéti angol vajoncát s a Doyenne d'hiver külön állítottuk ki, holott a kettő Oberdieck és Lucas szerint ugyanazon egy faj: úgy de a két név alatt mi két merőben különböző fajt mutattunk be, melyek Diel és Dittrich szerint helyesek lennének, ha érésük ideje megfordítva nem volna, mert a mi Lauer husvéti angol vajoncunk már a tárlaton túlért vala. Ha a két nevezet alatt csak egy valódi és pedig a Doyenne d'hiver, akkor Dittrich munkájának I. kötete 684-ik lapján a 207-ik sz. a. és a Diel újabb kiadású művének 179-ik lapján a La Doyenne d'hiver stb. nevezetű körte mi lehet? mert annak úgy alakja, mint érésének ideje a Lucas Oberdieck szerinti Doyenne d'hiver-vel homlok egyenest ellenkezik; amaz októberben, ez december-márciusban érik. Bármit van is a dolog; mi hibáztunk s e tévedés rajtam fog száradni, nem is szégyenlem bevallani, hogy e téren is igen sok van még tanulni valóm! Más csoportokban ilyenhez hasonló számtalan hibák helyrehozására egy külön bizottság kiküldése lett volna üdvös, mely minde n kiállítótól, nemcsak a mint Budapesten Berzeviczy Edmund indítványára történt két legjobbféle őszi, kora téli és késő téli almát és körtét szedett volna össze igen helyesen, hanem minden valamire való gyümölcsöt rakatott volna félre tanulmányozás és meghatározás végett; ámde ebben az esetben csak kétharmada jöhetett volna árverezés alá, mely szerfölött megcsökkentette volna a jövedelmet, midőn a kiadást még így sem lehetett földözni. Ha rajtam állott volna ez a dolog, én egyelőre — az exportálásra szántakat kivéve — egy darab gyümölcsöt sem árusítottam volna el, míg az érdekes fajokat ki nem kerestem volna. Tetemes mennyiségű becses gyümölcs volt itt összehalmozva, melyeket nagy élvezettel és haszonnal lehetett volna tanulmányozni, mert ki tudja mikor lesz ismét annyi szép és nemes gyümölcs együtt közszemlélésre kiállítva? Kétséget sem szenved, hogy velem együtt másoknak is lehetet hasonló ohajtása, csakhogy a végrehajtó bizottság

valószínűleg nem rendelkezhetett olyan alkalmas hellyel, hova 5—600 faj almát és körtét elhelyezhetett, mert egy-egy faj csaknem minden kiállításnál megvolt, sőt némelyiknél ugyanaz az egy faj kétszer, esetleg háromszor is különböző és különös nevezetek alatt.

Engem a többek közt különösen a vas megyei gazd. egyesület gyümölcs csoportjában a Festetics Dénes gróf körtvéi közt a redélyfán nőtt és 14 centiméter nagyságu Triomphe de Jodoigne, a Beurré Louiset s a Président Mas annyira érdekeltek, hogy sokért nem adtam volna, ha megtudom azt vajjon olyan jók-e, mint a minő szépek valának? mert nálam a püspök Gregoire-tól hajdan előállított „Triomphe de Jodoigne“ magas derékon csak közép nagyságu és közönbös minőségű gyümölcsnek mutatkozott. — Eltekintve e néhány redélyfán nőtt föltötte nagy gyümölcstől, nyugodt lelkiismerettel elmondhatom azt, hogy ama nemes gyümölcsfajok, melyek már inkább ismertek és tul a Király-hágón szintén elterjedve vannak és legtöbbsnyire majdnem minden nevezetesebb kiállítónál pompáztak, a mieinknél sem nagyobbak, sem szebbek nem voltak, sőt azt is mondhatom, némelyek a mieink közül talán még szebbek is voltak és pedig a körték közt a következők: Calebasse Carafon, Fondante des bois, Calebasse Bosc, Clairgeau, Angouleinei hercegné, Six vajonca, Bezy May, Broompark, Bezy de la Motte, Colmar d'Artemberg, Beurré d'Argenson, Manna Colmar, Diel vajonca, Liegel téli vajonca, uj Poiteau, Pisztráng körte; az almák közül; Batul, Danczigi szeges, Sovári, Drap d'or, Kanadai reinette, Karmelita reinette, Muskotály reinette, Ananász reinette, Nemes Masánczki, Baumann, piros reinette, Parker kormos, Angol korodai reinette, Angol arany téli parmain, Adams parmain és Blenheim peppia.

Az üdo állapotu konyhakerti termények kiállítása, habár megközelítőleg sem volt akkora, mint a gyümölcsöké, de azért sikerültnek mondható; különösön ha a Mauthner Ödön magkereskedő által rendezett teljes gyűjteményü konyhakerti termények magvastól együtt beu a hazában termeltettek, akkor Mauthner nemcsak a szorgalma után való anyagi jutalmat érdemli meg méltóan, hanem a minden oldalról kifejezett legmagasabb erkölcsi kitüntetés is, mert kiállítása — a maga szakmájában — akármily külföldiével is bátran kiállhatta volna a versenyt.

A kerti eszközök érdekelhetnének minket még, de ez a csoport is, mint a III. és IV. — kivéve az V.-et a kerti magvak — aránylag annyira gyöngye volt, hogy alig érdemes az említésre és pedig azért, mert semmi újat nem tudott fölmutatni.

Végül „az országos magyar gazd. egyesület kertészeti szakosztálya 1881-ik évi ápril hó 11-én tartott ülésében, egy országos gyümölcsészeti egyesületnek s a j a t k o b e l é n b e l ő l i szervezése iránti határozatának jelenlegi állapotáról kell még néhány szóval megemlékeznem. Ez üdvös eszme iránt való érdeklődését első sorban gazdasági együletünk sem késelt nyilvánítani, sőt a gyümölcs stb. kiállítás tanulmányozására alólirt kiküldöttjének utasítást adott arra, hogy ha föntebbi eszme létre hozására és szervezetének alaki minőségére gyü-

lést tartana, abban mint : személyesítője részt is vegyen és belátása szerint munkáljon. Ámde gyűlés nem tartatott, és ha valaki ennek, valamint annak okát is kérdezné, hogy miért voltak az ez iránt megkérdezett befolyásos egyének nézetei egymástól eltérők? legfeljebb azt felelhetnök, hogy az általán becsült és fájlalt Móroc közbejött halála volt a gátló körülmény. Bizonyos idő lefolyása után nyeri megint vissza életrevaló üdvös működését a központi életműves gépezet, mely most a derék Mórocban hatalmas szervét veszítette el! — Mohón vágytam némi tudomást szerezni az országos gyümölcsészeti egyesület mikénti szervezetéről és alakulásáról, de teljesen kimerítő adatokhoz nem juthaték. A kiállításban körben járt aláírási ív csak az eszmét mutatja föl, de szervezetéről nem szól. A gyümölcs stb. kiállítás cathalogusának előszavából már többet tudunk meg: ott az alaki részeit három alosztályban állítja elénk, körülírva azok mikénti működését. Erről, ha becses figyelmünket ki nem kerülte, némi változtatással, fönnebb is megemlékeztem s gyümölcsészetiünk általános fejlődése érdekében arra nagy súlyt fektetek, természetesen oda értem az állandó gyümölcs-bazárt is, mely a testület éltető forrása, a gyümölcstermelő gazdák terményeinek elárúsíthatására a közvetítő kapocs stb. lenne.

Ezen igénytelen és rövid jelentésemből tehát látszik — meglehet nem eléggé szakavatottságonál fogva, — hogy sok olyan érdekes dologról nem adhattam kellő minő- és mennyiségű értesítést, melyekre pedig vártak küldöm. Jövöre azonban tájékozni tudjuk magunkat, mert tudjuk és meggyőződünk arról, hogy ernyedetlenül működni meg nem szűnt, elődeinkről ránk maradt műveleteinknek tovább folytatásában az anyagi és erkölcsi legfőbb kitüntetésben részesültünk; tudjuk, hogy gyümölcstenyésztésünkkel, ha még nem is általános, de részben már odáig értünk, hogy exportálásra is nemcsak közömbös jóságu, hanem a legspeciálisabbakkal állunk készen és végre megtudtuk azt is, hogy — miután még nem léphetett életbe az országos gyümölcsészeti szövetkezet — még kitudja mennyi ideig leszünk működésünkkel magunkra utalva ugyan, de a a központ általános jó indulatától támogatva. És mi tudjuk, ismerjük teendőinket, a kitűzött célhoz vezető út már nem oly föltötte göröngyös, mint hajdan vala s az egymás iránt való bizalom, szeretettel és támogatással járván, kitartó akaratunk erejével végre is el kell jutnunk ezen az uton eszméink fényes győzelméhez!

Küldöm bennem fektetett bizalmát megköszönvén, maradtam őszinte tisztelőjük

Kolozsvárt, 1881. október 29.

Veress Ferencz.

Hogyan lehet a tehéntől borju-bikát vagy borju-tehenet tetszés szerint nyerni?

Ezen kérdéssel már igen régóta foglalkoznak nemcsak a tenyésztők, hanem a szaktudósok is, kik az ivarnak előre meghatározásának tudományos megállapítása érdekében fáradoznak.

Ujabb időben egy amerikai farmernek Fiquetnek ki Houston Texasban lakik, sikerült ezen a téren igen nevezetes eredményeket felmutatni.

Ezen urnak t. i. nem az sikerült, hogy egy terhes tehen megtekintése után megmondta, hogy borju-bikát vagy borju-tehenet fog szülni, hanem ő már egy hóval az ugratás előtt megmondhatja, mily ivari borju fog a tehenel nemzteni.

Ő t. i. módját ejtette annak, a szülő-állatokat úgy kiválaszthatni, tápláltatás és gondozás által úgy előkészíthetni, hogy azok a tenyésztő fetszése szerint him- vagy nőtény-borjut szülnék.

Eljárása az ugynevezett keresztezési örökösödés törvényére van fektetve, mely szerint az ivari functiókban praevaláló rész a nemzett ivadéokra minden tulajdonságát, csak ivarát nem, ruhazza át.

Ha ezen törvény helyes, ha a tenyésztőnek sikerül felismerni, melyik a szülő állatok közt az ivari tekintetben erőteljesebb, ha végre azon helyzetben van, hogy gondozás és táplálás által az ivari ösztönre fokozólag vagy csökkentően hathat, akkor igen természetes, hogy a tenyésztő kénye-kedve szerint előre mondhatja, mily ivari tehenet fog kapni.

Fiquet nyolcz tehenet választott ki, melyek közül az elsőből bikát, a többiektől tehenet akart nyerni. Midőn az első tehen ugrattatásra alkalmas volt, szántszándékosan nem juttatott hozzá bikát, azt az egész időn át jól gondoztatta és a legjobban tápláltatta. Ellenben a bika ezen időn át lehetőleg keveset tápláltatott és gondozása is elhanyagoltatott, azonkívül ugratni hagyta több, a kísérleti sorba be nem vont, tehenre. Mikor már most az első tehen az ugratásra másodszor ismét alkalmas volt, őt az említett bikához juttatták. A tehen ivarilag nagyon izgatott volt, míg a bika csak igen csekély hajlandóságot mutatott az ugráshoz. De kötelességét mégis teljesíté és rendes időre meg volt a várt tehen-borju.

A többi hét tehenel Fiquet szintén elmulasztotta az első ugratást, tápláltatásukat nagyon csökkentette és gondozásukat elhanyagoltatta. Ellenben a tenyészbikák ezen idő alatt igen jól tápláltatta és nagyon gondoztatta, de ugratásra nem használta. Hogy a hét tehen ivari kérézését lehetőleg csökkentje, az idő alatt egy kiérdemesült és rövid idő előtt herélt tenyészbikával, mely ismételen, de sikertelen kísérleteket tett a termékenyítésre, hagyta együtt.

Midőn a második ugratási idő megérkezett, el lett érve a kívánt eredmény: a tehenek majdnem semmi hajlandóságot mutattak, míg a bika nagymérvű ivari kérézésről tanuskodott. A normalis időben mind a hét tehenel tehen-bika született.

Fiquet 32 esetben mindig a kívánt sikert érte el. De ő hangsulyozza, hogy nagy tenyésztési tapasztalat szükséges annak meghatározására vajjon melyik állatnál van az erősebb ivari hajlam. Néha kényszerítve volt, a második ugratási időt is elhagyni.

Ezen módszer természetesen a juh- és a lótenyésztésnél szintén alkalmazható volna. A felhozott tények különben igen jól egyeztetetők az eddigi tapasztalatokkal, jó tej-tehenek na-

gyobbrészt borju-bikát hoznak a világról. Eltekintve attól, hogy nagyon gondoztatnak, nagyon jól is tápláltatnak és azon körülmények, melyek a tejelválasztást emelik Fiquet tapasztalatai szerint szintén alkalmasak az ivari hajlam emelésére. Kis gulák bikája ellenben ivari működésében pedig azért redukáltatik, mert az összes tehenek fedésére használtatik. Nem csoda tehát, ha a jól gondozott tejes tehenel szemben, ivari tekintetben a tehen az ur a házban.

(S. B. N. F.)

Tekintettel azon körülményre, hogy a Király-hágón innen eső részében hazánkban, a tehenek gyakran lesznek az igába fogva és azok meglehetősen elhanyagolt állapotban vannak, érdekes lenne az ezeknél nyert tapasztalatokat összefoglalni és közölni.

A szőlőpenész.*)

A szőlő normalis kifejlődése tudvalevőleg nagyon is gyakran a legkülönbözőbb körülmények által lesz befolyásolva. Szigorú tél tetemes károkat idézhet elő, az utófagyokon legszebb szüretelési reményeink is hajótörést szenvedhetnek. Az állat- és növény-országból szintén sok ellensége van. A legveszedelmesebb ezek közül a szőlőtetű (*Phylloxera vastatrix*), a szőlő-sodró (*Tortrix Pilleriana*) és a szőlőpenész (*Oidium* vagy *Erysiphe Tuckeri*). Ezekhez sorakozik ujabban egy szintén nem kevésbé jelentékeny ellensége a szőlőnek, a *Peronospora viticola*, egy élődsi gomba.

Következőkben feladatomból tűzöm ki, a szőlőtermelés gyakorlati kivánalmainak megfelelőleg, a szőlőpenészt leírni és mindazon szereket, melyek terjedését gátolni vagy pedig magát a már fellépett gombát elpusztítani vannak hivatva megismertetni.

A szőlőpenész egy a fejlettség igen alacsony fokán álló növény, gyökér, szár és levelek nélkül, úgy szintén a levélzöld (*Chlorophyll*) is hiányzik, azaz gomba, még pedig élődsi gomba, mivel fejlődéséhez s továbbzaporodásához a szükséges tápanyagokat az élő tápnövényből szívja.

A szőlőpenész igen egyszerű alkotású, górcső alatt megtekintve, többszörösen elágazó fehéresszinű sejtfonalakból (*mycelium*) állónak mutatkozik. Ezen *mycelium* az ellepett növényi részek felületét vonja be és sok helyen a tápnövénynyel érintkező részén karéjos dudorodásokat találni, melyek a külhámhoz — *epidermis* — szorosan hozzá simulnak s egy hosszukás, gyakran holyagsaalakú nyujtványt, u. u. *haustoriumot* képeznek, melyek a köthámsejtek belsejébe nőnek.

A *haustoriumnak* feladata, a gombának a tápnövényhez való erősítésén kívül, annak táplálása is; tehát táplálkozási szerv, melynek segítségével oly anyagokat vont el a tápadó növényből, melyek az élődsinek okvetlen szükségesek. A *haustoriumok* által áttört külhámsejtek elveszítik csakhamar előbbi élénk zöld színüket, míg végre megbarnulnak. Ugyanezen tü-

*) A nmlgu földmívelési ministerium megbízásából írva és közléteve.
S z e r k.

netek észlelhetők a szomszédos sejteknél, úgy, hogy idővel egész barna vagy fekete-barna foltok keletkeznek. Ezen színváltozás a megfelelő sejtek tartalmának kóros változására s felbomlására vezethető vissza.

A mycelium felső felületéről ferdén fölfelé növe sejtfontalak (conidiumtartók) képezetnek, melyek végén egy vagy kettő, csak ritkábban három tojásdad sejt az u. n. conidium keletkezik. Ezek leválva a conidiumtartókról, főleg szél által mindenfelé elhurcoltathatnak.

Ilykép nemcsak ugyanazon tőke más részeire, hanem tőle jó távol eső szőlőtőkékre is reá jutnak és elegendő nedvesség s melegség jelenléte mellett csakhamar csiráznak. A képezett csiratömlőből rövid idő múlva új, haustoriumokkal ellátott mycelium fejlődik ki, mely ismét conidiumtartókat s ezen tojásdad conidiumokat alkot. Ily módon, ha a többi körülmények is kedvezők, nyáron át a gomba tetemesen képes elszaporodni.

Hogy miképen telet át a szőlőpenész, eddig még nem tudni, azonban nagyon valószínű, hogy hasonlólag néhány vele rokonságban álló gombához még egy további fejlődési alakja is van — valószínűleg más tápnövényen — és gyümölcsöt (perithecium) képez, melynek alakjában áttelel.

A szőlőpenész eddigelé csak csupán a szőlőn észleltetett, a hol is a fiatal hajtásokat, leveleket, kacsokat, virágrészeket, kocsányokat és bogyókat lepi el. — A nevezett részeket pókhálószerű fonalakkal vonja be s igen sokszor úgy néznek ki, mintha liszttel lennének behintve és ezért a betegséget lisztharmatnak is nevezik.

Rendesen a szőlővirágzása előtt a fiatal galyak legalsó részén lép fel, innét mindég jobban s jobban a hajtás csúcsa felé terjed, bevonja a leveleket, kacsokat, virágokat és végül a kocsányokat s fiatal — még zöld — bogyókat is, utóbbi helyen okozva a legnagyobb károkat. Azon bogyók, melyek már fiatalon nagy mértékben el lesznek a gomba által lepve, feltűnően visszamaradnak fejlődésükben, a küllhámsejtek elveszítik növekedő képességeket, míg a bogyó belseje — a gyümölcs húsa — tovább fejlődve, nyomást gyakorol az előbbire, míg végre a feszültség oly mérvű lesz, hogy a bogyó felpattan. A szőlőbogyó tartalma többé vagy kevésbé kifolyik s vagy elszárad vagy elrothad, a szerint, a mint az időjárás száraz vagy nedves. Csekélyebb mértékben ellepett bogyók nem mindég pattannak fel ugyan, hanem jelentékenyen visszamaradnak fejlődésük- és érésükben. Ha a szőlőbogyót utolsó fejlődési stádiumában éri a szőlőpenész, úgy a kár igen jelentéktelen.

Azonban nem csupán a bogyók, hanem — különösen ha a betegség már korán mutatkozik — egész hajtások is tönkretételnek. Az idős kiérett fája a szőlőnek ment a penésztől.

A szőlőpenész nemcsak valamennyi európai fajtákon, hanem az amerikai fajokon is előfordul, azonban az utóbbiak állítólag kevesebbet szenvednek általa.

Az európaiak közül, mint azt a tapasztalat mutatta, főleg a vékony héjú nedvdús gyümölcsűek szenvednek e betegségtől,

nem annyira a vastag héjú, húsos gyümölcsű fajták; a kék trolingi, malvasier, muskotály, gütedel, sylvani stb. többet, mint a kék burgundi, rizling, tramini stb.

A művelési mód szintén nagy befolyással bír. Legnagyobb károkat a falra felkötött, úgy szintén a lugos és redélymódra nevelt szőlők szenvednek. Általánosságban ezen betegség elkerülését tekintve, oly művelési módok ajánlhatók, melyeknél a levegő és világosság elegendő mértékben juthat a tőkék közé és a szőlőfürtök lehetőleg kevésbé vannak a levelek által árnyékolva.

Befolyásolva van továbbá a talaj s levegő nedvességi állapota; fokozott nedvesség előmozdítja a betegség felléptét, terjedését mély s nedves fekvés mellett sokkal gyakoribb, mint száraz szőlőhegyeken. Végül még megemlítendő, hogy idevágó megfigyelések kimutatták, miszerint jó erőben tartott, nevezetesen megfelelő talajművelésben és trágyázásban — különösen kálitrágyázásban — részesült szőlők, ellentállóbaknak mutatkoztak.

Az Oidium Tuckeri által előidézett szőlőbetegség Európában legelőször 1845-ben Angolországban az ottani tenyésztárakban Tuckeri nevű kertész által lett felfedezve. Franciaországban legelőször 1848-ban észleltetett. 1851-ben már egész Franciaországban, Svájcban, Tirolban és a Középtenger mellékén Olaszországban, Kis-Ázsiában, Spanyolországban és Algierban, később valamennyi európai szőlőművelő országban el volt terjedve.

Különösen a déli tartományokban némely években oly kiterjedésben uralkodik ezen betegség, hogy épség nem volt műszüretelniök.

Az osztrák-magyar monarchiában főleg Tirol az, mely legtöbbször szenved e betegségtől, különösen 1859-ben. Minálunk Magyarországon, legalább tudomásommal csak imitt-amott elvétve mutatkozott, mégis a panaszok egymást érik s igen könnyen lehetséges, sőt valószínű is, hogy kedvező körülmények beálltával — nedves meleg nyár — a betegség minálunk is érezhető károkat fog tenni. Azért minden előrelátó szőlőművelő résen legyen s ha netalán mutatkoznék, idejekorán lásson a kellő irtó rendszabályokhoz.

Valamennyi az oidium ellen ajánlott szerek s módok között a kénezés, t. i. a beteg hajtások és gyümölcsöknek finoman porrá tört kénvel való behintése, bizonyult a legmegfelelőbbnek. A kén tönkre teszi a szőlőpenészt a nélkül, hogy magának a szőlőnek ártana; a hatás rendkívül kedvező, úgy, hogy jelenleg Európa valamennyi szőlőművelő tartományaiban, a mint a betegség legcsekélyebb nyomát észreveszik, azonnal kéneznek. A felhíntett kén azonban nemcsak előltni képes a szőlőpenészt, hanem egyszersmint megvédi a még egészséges részeket.

Kivitele legalkalmasabban a kénező bojt által történik. Alakja csonkakúp, tetején katulyaszerű fődéllel, alapján kettős fenékkal, melyek mindegyike át van rostamódra lyukasztva, az alsó fenék nyílásai közé vastag gyapotfonalak vannak erősítve. A finoman porrá tört kén a bojt felső üres részébe jön s a fedél által elzáratik.

Az átluggatott kettős fenék s gyapotfonalak által a rázsnál a kénpor igen finoman elosztatik. Ezen kénező bojtton kívül még több másféle szerkezetű kénezőket használnak, ezek egyike, a kénfúvó, mely szintén gyakrabban használtatik.

A kénezésnél főleg arra kell tekintettel lenni, hogy lehetőleg a szőlő valamennyi zöld része, de különösen a bogyók tökéletesen behintessenek. Ügyeljünk, hogy ezen munkát szélcsendes, meleg, derült időben a harmat felszállta után végezzük, Legalább is 4—5-ször kell kénezünk: először virágzás előtt, azután közvetlen a virágzás után s ezenkívül még 2—3-szor.

Ha esetleg mindjárt az elvégzett munka után nedves, esős idő áll be, úgy a kénezés, a mint ismét szép idő lett, azonnal ismétlendő.

A hol a betegség csak csekély mértékben s csak imitt-amott pusztít, akkor szokás kénezni, midőn már a szőlőpenész jelenlétét észrevehetni; a hol azonban évről-évre uralkodik, pl. Tirolban, ottan — mint azt E. Mach St.-Michael (Dél-Tirol) gazdasági intézete igazgatójának szives közléséből tudom — nem is várják be az időt, mikor már a penészt észrevehetik, hanem azonnal, a mint a fiatal hajtások csak kevéssé is kifejlődtek, először, a virágzás előtt még egyszer, virágzás után harmadszor és ezután oly gyakran kéneznek, a mint azt a betegség ismételt megjelenése szükségessé teszi, gyakran 7—8, sőt többször is.

Hektáronként 50—100 klgr. ként számitanak. A kénezés által, különösen ha késő nyáron kell azt eszközölni, a fiatal borok gyakran könenykéneg-szagot kapnak. Ez esetben a bor minél hamarabb lehuzandó a seprőről s ismételt lefejtés által tökéletesen elvesziti ezen kellemetlen ízét.

Dr. Linhart György.

Egyleti mozgalmak.

Választmányi ülés 1881. november hó 7-én.

Tartatott alelnök Szabó József elnöklete alatt, jelen voltak: Vörös Sándor, Sárosy Pál, Ritter Gusztáv, Gróf Schweinitz Gyula, Páll Sándor, Szenkowich Márton, Filep István, Szentgyörgyi József, Dr. Hintz György, egyleti pénztárnok; Tompa Károly, egyleti ügyvéd és Gamauf Vilmos, egyleti titkár.

258. Az october 3-án tartott ülés jegyzőkönyve felolvasatván — a mai jegyzőkönyv hitelesítésére: Vörös Sándor, Sárosy Pál és Ritter Gusztáv tagtársak kéretnek fel.

259. Pénztári jelentés augustus hóról, mely szerint 1199 frt bevétellel 332 frt 64 kr kiadás áll szemben, — tudomásul szolgál.

260. Pénztári jelentés szeptember hóról 1303 frt 86 kr bevétel és 364 frt 13 kr kiadással — tudomásul szolgál.

261. Pénztári jelentés october hóról, mely 1919 frt 86 kr bevételt és 1099 frt 88 kr kiadást mutat ki — tudomásul szolgál.

262. A különféle ügyben tett pénztári előterjesztésre nézve — határozatott:

1) egy 10,000 frt n. é. magyar földhitelintézeti kötvény kisorsoltatván, annak értékével magyar vasuti kötvény fog szereztetni.

2) a 25,000 frt n. é. aranyjáruléék értékesítése most lévén időszerű, midőn az álltalunk 92 frton vásárolt kötvények árfolyama 118 frtot tesz, úgy hogy minden 100-nál 26 frt nyereség mutatkozik; — ennek árán is magyar vasuti kötvény fog szereztetni, mely két rendbeli converzióra az elnök és pénztárnok urak kéretnek fel.

261. Lukátsffy Ödön ügyvéd tudatja, hogy Hubert Iván szilágy-somlyói lakos és évdijas tag elhalálozott — sajnos tudomásul szolgálván, egyleti pénztárnok urral közlendő lesz.

264. Báró Bánffy Ernőt tagsági kötelezvényét további 6 évre megújítja — örvendetes tudomásul szolgálván, kötelezvénye a pénztárhoz tétetik át.

265. Egyleti titkár jelentésére a budapesti gyümölcs-kiállításról — határozatott:

1) választmány a jelentést helyeslő tudomásul veszi s a közreműködő Ritter Gusztáv és Veress Ferencz uraknak, az orsz. m. gazd. Egyesületnek és Kauser József budapesti műépítész urnak külön fog irásbeli köszönetet mondani,

2) a 900 frt 33 krra rugó költség kiadásba utalványoztatik annak elismerése mellett, hogy a költségvetés szerinti előirányzatból 100 forint tényleg megtakaritva lett,

3) miután tányérok, czimerek, tartók és nyomtatványokban 315 frt érték mutatkozik, az leltári bevételre utaltatik és miután továbbá még 30 frt oly kiadás merült fel, mely a tárlatot nem terheli, a budapesti gyümölcs-kiállításra ad hoc tett költségű 555 frt 34 kr lett megállapitva.

266. Veress Ferencz szakjelentése a budapest gyümölcs-kiállításról — lapban közlendő.

267. Egyleti titkár Schmidt-Göbelnek a káros és hasznos rovarokat tárgyazó munkáját megvételre ajánlja — elfogadtatván, a 12 frt 60 kros munka megrendelendő lesz.

268. Bodola, Nyén és Márkos községek esemetét és oltozályt kérnek díjtalanul átengedni — egyleti titkár megbizatik, hogy a kérést kivételesen és a körülményekhez képest teljesitse.

269. Borsos Ákos egy vinczellér-képezdei ösztöndíjért folyamodik — azon reményben, hogy szorgalma által e kedvezményre magát érdemesíteni fogja, az ösztöndíj Borsos Ákosnak megadatik, miről az illető, valamint egyleti pénztárnok ur értesítendő.

270. A köztelki kertészlak biztosítására szükséges támaszfal költségvetés szerint 380 frt 88 krba kerülven — miután az egész épület roskadozó s ma-holnap onnan eltávolítandó lesz, megbizatott egyleti titkár, hogy a szükséges támasztást fával ideiglenesen és lehetőleg olcsón eszközöltesse.

271. Ministerium 35,300 sz. a. ajánlja, hogy a bivalok fedett koosikban szállitassanak a vasuton — lapban közöltetett.

272. Ministerium az osztrák-magyar halászati viszonyo-

kat ismertető munka első füzetét küldi meg — köszönettel könyvtárra helyeztetett.

273. Miniszterium 15,716 sz. a. a szebenmegyei szabályrendeletek ügyében értesít — tudomásul szolgál.

274. Ministerium 34,360 sz. a. a tanintézeteknél megszerezhető árpavetőmagot tudatja — lapban közlendő.

275. Ministerium 34,360 sz. a. tudatja, hogy Rivett-féle szakálás buza már beszerezhető nem volt — tudomásul szolgálván, egyleti titkár jelenti, hogy mind a rozs, mind a buza, mely Erfurt és Berlinből jött, a mi viszonyainkhoz képest elkésve érkezett, úgy hogy az eredmény is kétes lesz. Egyszersmint fel fog kérteni a nmlgu miniszterium, hogy miután e kísérletek költségét tárczája terhére elvállalni szives volt, a szállítási díjképen fizetett 38 frt 11 krt megtéríteni kegyeskedjék.

276. Ungmegyei gazd. egyesület évi jelentése 18^{80/81}-ről — köszönettel fogadtatott.

277. Pozsonyi házi ipar egyesület 3 drb sorsjegyet küld eladás végett — a lehető eladással titkár megbízott.

278. Szentgyörgyi József indítványozza Russ „Vogelschutzbuch“ megvételét — megrendeltni fog.

279. Gróf Schweinitz Gyula indítványt tesz egy a mezei rendőri szabályzatok tárgyában a nmlgu belügyi s földmívelési ministeriumokhoz beadandó emlékirat tárgyában és azt elfogadás végett benyújtja — az emlékirat tárgyalására és szövegének megállapítására bizottságnak felkéretnek: Dr. Berde Aron, Tóth Zsigmond, Dávid Antal, Vörös Sándor, az indítványozó és a titkár. —

Hitelesítik:
Vörös Sándor,
Ritter Gusztáv,
Srosz Pál.

Szabó József,
egyleti alelnök.
Gamauf Vilmos,
egyleti titkár.

EGYVELEG.

— **Értesítés.** A nmlgu földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerium 41,506. sz. alatt tudatta az erdélyi gazd. egylettel, hogy a budapesti időjelző állomás értesítéseinek Kolozsvárra leendő táviratozását, tekintettel arra, hogy a beálló téli időszak alatt a gazdaközönség a jelentéseket kevésbé szűkségli, — ideiglenesen megszünteti és pedig f. é. november hó 15-től jövő évi február hó 15-éig, mit ezennel az érdeklődő t. közönség tudomására hoz Kolozsvárt, 1881. november 15-én.

Gamauf Vilmos,
egyleti titkár.

— **A rétek bevetése.** A rétek fekvésük, talajminőségük és a réten növe takarmánynövények minősége szerint igen különböző jóságuk. Legjobb, ha a természet maga gondoskodik jó legelőkről, azonban e kedvező eset nem fordul elő, ott a termelőnek magának nem kell helyreépítenie a természet mulasztását. E tekintetben azonban még sok kívánni való van a gazdak eljárásában; alig van a gazdaságnak oly ága, melyben oly sok hibát követnének el, mint az új rétek készítésében. Ha a réteken hiányzanak az oly növények, a melyek bőven terem-

nek és oly sok takarmányt adnak, akkor ezen jóminőségű takarmány-félék vetése által lehet segíteni. Az oly réteken, a hol a gyepp elnemezesedett, tömött, az elvetett magvak nem tudnak meggyökeresedni, szintugy ott se, a hol a talaj igen kemény. A vetés csak úgy sikerülne, ha a rétmegfogasolása után föld vagy sok földdel kevert trágya hintetnék el a rétre, miáltal e magvak több talajt találnának a meggyökeresedésre. Ha a vetés ilyenkor se sikerül, akkor ez annak a jele, hogy a réten igen rossz karban van, ekkor a legjobb eljárás: az ily rétet feltörni és új rétet készíteni. A rétet feltörése által nemcsak jobb minőségű rétet nyerünk, hanem az egész gazdaságra is haszon hármlik. Minden gyep talaj sok nyers tápanyagot tartalmaz, melyek kihasználatlanul hevernek a talajban. A gyepp feltörése és a talaj megmunkálása által a nyers anyagok a levegő behatása mellett könnyen felvehető tápanyagokká változtatnak át, az ily terület három-négy éven át bőven terem minden trágyázás nélkül. A trágya tehát a rétre nem szükségeltetvén, a szántóföldekre használható fel. A silány rétek feltörése tehát igen előnyösnek mutatkozik. A középminőségű, vagy egészen silány rétek átváltoztatása szántófölddé és így mindig változtatni a rétet igen jó eljárás és a gazdaságnak csak hasznára van. Több takarmánynövény együttes termesztése csakis a mesterséges rétek készítésénél vihető keresztül és czélszerű. Ezen eljárásnál a legjobb here- és fűfélék egymással keverve hintetnek el. Az ily módon készített mesterséges rétek jóságra a természetes rétekkel vetekednek, sőt azokat sokszor meg is haladják. Az elvetendő magvakat illetőleg a keverék összeállítására az éghajlati és talajviszonyok a határozók.

(Gy. M.)

— **Megfagyott almákat is használhatóvá lehet tenni,** ha annyi hideg vizet öntünk rájuk, hogy ez 1 cm-ttel magasabban álljon és az egészet addig hagyjuk állni, míg a víz felületén egy jégkéreg képződik; most a vizet le kell önteni, a jégkérget jól letörölni és az almákat meleg szobában kiszáritani. Épen úgy kell a körtével is eljárni, csak arra kell vigyázni, hogy a fagyos gyümölcs már a vízzel leöntés előtt ki ne egedjen.

(M. F.)

— **Az olmitzi quargli készítése!** A lefőlőzött sűrű tej 30—38° C.-ig melegítetik, hogy a turó a savóból kiváljék: ez utóbbi az edény fenekére süllyedt turótól külön választatik, a turó pedig kézzel nyomás és gyuras által a savótól teljesen megtisztítatik. Ezután a turó megsóztatik (egy kiló turóra fél kiló só) és kevés köményvel összegyuratva, apró sajtokká alakíttatik. Ezen apró sajtok szalmával fedett sajtszáritón száritatnak nyáron szellős helyiségben, télen fűtött szobában. A száritás ne legyen teljes, mert így a sajt érése sok időt vesz igénybe, azonban a sajt belsejében nedves se legyen, mert így könnyen elromlik. Ha a sajtok kiszáradtak, lágymeleg, gyengén sózott iróval kell őket lemosni s egy edényben rakni, melynek jól be kell zárva lenni, hogy a sajtokon penész ne képződjék. Ezen sajtokat legjobban el lehet tartani 10—15° hőmérsékű helyeken, gyakrabban le kell őket mosni a penész eltávolítása végett. A teljes megérés 9—12 hét múlva következik be.

A tejfelétől megfosztott tej 30 fokra hevítették és annyi oltó adattal hozzá, hogy a megaludás 25 perc múlva bekövetkezik. A legfelső réteg a besűrösödés után a merítő kanállal a turós dézsa oldalára rakatik, ezután az egész tömeg a kanál segítségével alólról felfelé jól átdolgoztatik. Ezután a turó a kavaró-kanállal borsónagyságu darabokra veretik, az egész 24 fokra hevítették s addig kavartatik, míg az egyes darabok meg nem szilárdulnak. A leülepedés után a turó leszüretik és sajtóba tétetik s kezdetben egy fél kiló sajt 5 óra múlva $7\frac{1}{2}$ kilónyi nyomásnak vetetik átá, mi alatt több ízben megfordítatik. Ezután a sajt oly szobába vitetik, melynek hőmérséke eleinte 14—17, később 11—14 foknyi. A sózás úgy eszközöltetik, hogy a sajtnak, mely naponta megfordítatik, felső felületét behintjük sóval és ezt a sajtba bedörzsöljük. A sózás kezdetben naponként, később hetenként egyszer eszközöltetik.

(M. F.)

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjupiacz Budapest, 1881. november 13-ától november 19-éig.

Buza lanyha üzlet, forgalom 70,000 metermázsa, ár 11.45 frt.

Rozs lanyha üzlet, forgalom 4000 metermázsa, ár 8.85 frt.

Árpa lanyha üzlet, forgalom 5000 metermázsa, ár: takarmányárpa 7.55 frt, seres árpa 9.50 frt.

Zab szilárd üzlet, forgalom 5000 metermázsa, ár 7 frt 65 kr.

Törökbuza szilárd üzlet, forgalom 12,000 metermázsa ár 6.75 frt.

Gyapjuból az augusztusi vásár óta sokat adtak el, legalább is 15,000 metermázst. A gyarmati gyapju lenyomta ugyan az árakat, de a magyar gyapjura azért jó tudakozódás irányul külföldön. Homokos 10—12 krajczárral, bácsi egynyiretű 20 krral lement kilónként. Emilitést érdemel, hogy oroszországi gyapjuból nagyobb tételek voltak piacunkon s részben el is keltek és pedig finom gyárilag mosott 2.46, mosatlan 89—91 krajczáron kilónként. Az egész vásári forgalom mintegy 8—9 mmázására rug, a jegyzett árak: egynyiretű finom 2.41—2.46, középfinom 1.92—2.14, középszerű 1.57—1.82; fésült középfinom 1.57—1.61, bomokos gyapju középfinom 1.16—1.21, közönséges 0.98—1.07. Kétnyiretű finom fehér timárgyapju 1.61—1.64, kékea 1.40—1.43, tisztai jobbminőségű 1.32—1.36, közönséges 1.28—1.32, miskolcz-hevesgyöngyösi 1.30—1.39, fehér nyári hegyi gyapju 1.62—1.64, kékes 1.34—1.43, tisztai jobbminőségű 1.32—1.36, alsóbbrendű 1.28—1.32, közönséges baranyai 1.07—1.10, bór-gyapju középminőségű 1.39—1.43, timárgyapju 0.98—1.07, berbécsgyapju 1.07—1.12; ezikk gyapju usztatott 75—78 krajczár, — miud kilónként.

Gyárilag mosott gyapjuból mintegy 35 ezer kilogramm adatott el minőség szerint 1.85—365 frton jobbadán belföldi kereskedőknek és gyárosoknak.

Gabona-árak:

minimum és maximum: Budapest uov. 19.		Bécs nov. 19.
Buza	12.37—12.58 frt	11.90—13.50 frt
Rozs	8.50— 8.90 frt	9.30— 9.90 frt
Árpa, takarmány	7.25— 7.50 frt	7.50— 8.00 frt
Árpa, szeszfőzésre	7.80— 8.25 frt	9.00— 9.75 frt
Árpa, seres	9.00— 9.50 frt	9.75—10.75 frt
Zab	7.65— 9.32 frt	8.20— 8.85 frt
Törökbuza	6.60— 7.20 frt	7.37— 7.80 frt

Budapesti marhavásár nov. 17-ikén. Összes felhajtás 3911 db. nagy és — apró marha. Ebből eladott 21 db. bika, 698 db. ökör, 590 db. vágó tehén, 162 db. fejős tehén, 51 drb. bival, 266 drb. borju, 2123 drb. birka. Árak: bika darabonként 74—180 frt, ökör páronként 164—375 frt, vágó tehén páronként 135—260 frt, fejős tehén darabonként 90—184 frt, bival páronként 175—245 frt, borju darabonként 17—46 frt, birka párja 8—15 frt. Húsárak 100 kilonként: ökörhús 49—52 frt, tehénhús 47—50 frt, borjuhús 100—130 frt, bivalhus 45—48 frt.

Bécsi marhavásár nov. 16-ikán. Összes felhajtás 2067 drb és pedig 1269 drb. magyar, 331 drb. lengyel és 467 drb. német fajta, melyből 2003 drb. ökör, 9 drb. tehén, 52 drb. bika és 3 db. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 55—62 $\frac{1}{2}$ frt, lengyel 55—61 frt, német 54—62 frt, tehén 53—54 frt, bika 50—53 frt, bival 50 frt. Lábán darabonként 120—213 $\frac{1}{2}$ frt fizettek.

Kőbányai sertésvásár nov. 19-én. (Az első magyar sertésbiztosító és kölcsönfelvevő részvény-társaság jelentése.) Romániában azon hír terjedt el, miként az osztrák-magyar kormány a Dunai kérdésben felmerült differentiak miatt, 1882. január 1-től a határt elzárja, e hír, a mit a leghitelesebb forrás szerint állíthatunk, teljesen alaptalan, mindazonáltal 14 nap óta a felhajtások oly nagy mennyiségekben eszközöltettek, hogy e fajtákból még eddig el nem ért készletekkel rendelkezünk, e készletek is annak daczára, hogy a külföld kevesebbet vásárol, az árak szilárdan tartották magukat, sőt nehéz fajták jegyzett árak mellett ih kerestettek.

Jegyzett árak: magyar válogatott áru 280—320 klg. nehéz 58 kr., 180—220 klg., nehéz 57—57 $\frac{1}{2}$ kr. Öreg 300 klg. tuli 56—57 kr., vidéki sertés 52—54 kr., Syrmiai 56—56 kr. Transitóban: szerbiai 56 $\frac{1}{2}$ —57 $\frac{1}{2}$ kr., romániai 57—58 kr., tuskés 53 kr. tiszta klgként.

Takarmányárak: tengeri bánáti 6.90 frt, román 6.90 frt, árpa 7.70 frt. Helyi állomány: nov. 11-én maradt: 70,323 drb; hozzá hajtattott: alvidékről 7445 drb., Szerbiából 2998 drb., Romániából 3670 drb., Syrmiai hajóval 300 budai vámoknál 89 drb., magyar államvasutal 463 drb.,

együtt 14,965 darab, összesen 85,288 darab. Elhajtattott: Felvidékre 187 drb. Bécsbe (m. h. 562 drb.) 2221 drb., Csehországba 847 db., Bodenbachon át 4502 db., Ruttikán át 1127 drb., Dél-németországba 375 drb., Budapesti fogyasztás 2679 drb., kültelki fogyasztás 110 drb., összesen 11,948 drb., marad állomány 73,340 drb. A részvény számlásokban 24,096 db. van elhelyezve.

Az egészségrendőri és transito szállásokban maradt nov. 11-éről 16,482 db., hozzáhajtattott: szerblai 2998 db., romániai 3670 db. együtt 6668 db. összesen 23,150 db., elhajtattott 3123 drb., marad állomány 20,027 drb. és pedig 5744 db. szerb és 14,288 db. román. Az egészségi vizsgálatnál eddig 3324 drb. a fogyasztás alól kivonatott és technikai czélokra feldolgoztattott.

Disznósír: kész áru hordóval együtt 73 frt, november havi kötésben hordó nélkül 70—70.50 frt.

Szalonna: vidéki szalonna — frt, városi áru 63 frt, füstölt szalonna — frt.

Bécsi sertés vásár nov. 14-ikén. Összes felhajtás 3464 drb. és pedig 852 drb. nehéz, 1140 drb. közepnehéz és

1427 drb. süldő; melyből — drb. magyar, — drb. orosz-lengyel, — drb. szerb és — drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 52—54 frt, közepnehéz 48—52 frt, süldő 34—44 frt; szalonna és zsir — — frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetés.

Lóhere, luczerna, baltaczimmagot, valamint bármilyen néven nevezendő vetésre alkalmas gazdasági magvakat legmagosabb árak mellett vásárolnak

Wolfner és Weisz,

magkereskedők.

Bécs, I. Wallfischgasse 11. sz., hova szives ajánlatok (24.) minta kíséretében intézendők. (9—14.)

Piaci árak.

A heti vásár		Egy hectoliter vagy meternázsa*						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marhahús
Á r a k r a j o z á r o k b a n											
Beszterce	nov. 15	800	650	600	—	290	550	180	60	320	36
Brassó	nov. 18	820	560	435	480	255	480	280	—	250	44
Csik-Szereda	nov. 9	875	—	600	400	300	600	210	65	250	36
Décs*	nov. 15	1190	950	880	410	350	640	420	190	435	36
Déva*	nov. 12	1100	1000	850	—	400	700	305	125	230	44
Erzsébetváros	nov. 12	800	675	550	—	175	500	300	175	325	44
Fogaras	nov. 11	1008	—	645	—	285	694	215	90	280	42
K.-Fehérvár*	nov. 12	1072	975	840	—	840	630	250	150	240	46
Gy.-Sz.-Miklós	nov. 12	1050	—	700	600	300	700	280	60	160	36
Kolozsvár	nov. 17	890	—	580	—	300	540	250	240	350	46
M.-Vásárhely	nov. 10	1042	815	775	658	300	650	300	140	450	40
Nagy-Enyed	nov. 17	1005	810	690	—	173	450	330	190	260	40
H.-Szében	nov. 15	800	680	520	470	300	480	160	100	375	48
Szegesvár	nov. 10	690	475	475	—	275	530	150	80	200	44
S.-Sz.-György	nov. 7	850	800	450	300	230	409	300	160	250	36
Sz.-Rógen	nov. 17	812 1/2	600	555	—	285	487 1/2	240	105	300	36
Sz.-udvarhely	nov. 15	800	650	600	—	300	625	240	40	250	40

*) A csillaggal jelelt árak meternázására értendők.

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 50 krajával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetés szerint akárhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda” hirdetési díjszabályzata.

A kivánt tér megnevezése	szori hirdetésnél									
	1	1-3	1-6	1-12	1-18	1-24	1-30	1-36	1-42	1-52
	fixetendő forint									
1/16 v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	180	210
1/16 v. fél "	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105
1/16 v. negyed "	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53
1/16 v. nyolczad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27
1/16 v. tizenhatod "	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és

és lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészes engedményben részesülnek ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.